

5^{ος} Κύκλος σπουδών
2016 - 2017

4^ο Εκπαιδευτικό
Σεμινάριο

Καρκίνος Μαστού

11-13 Νοεμβρίου 2016
Radisson Blu Park Hotel, Αθήνα

Επιστημονικό
Πρόγραμμα

Χαιρετισμός

Αγαπητοί συνάδελφοι και μαθητές της Ακαδημίας Κλινικής Ογκολογίας,

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζουμε στο 4^ο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο του 5^{ου} Κύκλου Σπουδών της Ελληνικής Ακαδημίας Ογκολογίας με αντικείμενο τον καρκίνο του μαστού.

Δεν χρειάζεται να τονίσουμε το πόσο τεράστιο πρόβλημα υγείας αποτελεί ο καρκίνος του μαστού σήμερα σε παγκόσμια κλίμακα. Είναι ο συχνότερος τύπος καρκίνου στις γυναίκες και τις πλήττει συνήθως στην πιο παραγωγική και δημιουργική φάση της ζωής τους, με τεράστιες σωματικές και ψυχοσυναισθηματικές επιπτώσεις. Υπολογίζεται ότι περίπου μια στις 8 γυναίκες σήμερα στο Δυτικό κόσμο θα νοσήσει από καρκίνο του μαστού και αυτό καταδεικνύει την τεράστια σημασία της έγκαιρης διάγνωσης και ορθολογικής αντιμετώπισης, που μπορεί να οδηγήσει ακόμη και στην ίαση της νόσου. Αυτός είναι και ο λόγος που αποφασίσαμε να αφιερώσουμε ένα ολόκληρο σεμινάριο στον καρκίνο του μαστού και να δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση στην πολύπλευρη, σφαιρική και ψυχοσωματική αντιμετώπισή του.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΟΠΕ και των Διευθυντών Σπουδών κ.κ. Αθανασιάδη Ηλία και Μούντζιο Ιωάννη θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τους συντονιστές αυτού του Σεμιναρίου κ.κ. Ελένη Γαλάνη και Άγγελο Κούτρα για την οργάνωση, τον χρόνο και την αφοσίωση που επέδειξαν στην προετοιμασία του προγράμματος και την επιλογή των ομιλητών, τους οποίους και ευχαριστούμε για την ανιδιοτελή συνεισφορά τους.

Καλή παρακολούθηση και καλή μάθηση σε ένα ακόμη σεμινάριο που ελπίζουμε να είναι υψηλού επιπέδου και να ανταποκριθεί στις προσδοκίες σας.

Ο Πρόεδρος της ΕΟΠΕ
Ιωάννης Βαρθαλίτης

Οι Διευθυντές Σπουδών
Ηλίας Αθανασιάδης
Ιωάννης Μούντζιος

Επιστημονικό Πρόγραμμα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 Νοεμβρίου

2016

15:00	Προσέλευση-Εγγραφή Συμμετεχόντων	
15:45	Υποδοχή Σπουδαστών	
	1^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Επιδημιολογία, Μοριακή Βιολογία, Σταδιοποίηση και Screening του καρκίνου του μαστού. Αντιμετώπιση πρώιμης νόσου Προεδρείο: Δ. Μαυρουδής, Ε. Γαλάνη Διδασκόμενο θέμα	Διδάσκων
16:00	Επιδημιολογία – Σταδιοποίηση	Ε. Ρες
16:30	Είναι ο καρκίνος του μαστού μία νόσος? Παθολογοανατομικοί και Μοριακοί υπότυποι	Ε. Κουρέα
17:00	Βασικές αρχές γενετικής στον καρκίνο του μαστού	Ε. Παπαδοπούλου
17:30	Κληρονομικός καρκίνος μαστού – Γενετική συμβουλευτική	Ε. Σαλούστρος
	Σχολιασμός - Συζήτηση	
18:00	Διάλειμμα	
18:30	Screening, τα υπέρ και τα κατά της μαστογραφίας	Φ. Μπάδρα
19:00	Ακτινοθεραπεία	Δ. Καρδαμάκης
19:30	Χειρουργική αντιμετώπιση	Ν. Αρκαδόπουλος
20:00	Σχολιασμός - Συζήτηση	

ΣΑΒΒΑΤΟ 12 Νοεμβρίου

2016

	2^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Πρώιμη νόσος-Τοπικά προχωρημένη νόσος Προεδρείο: Α. Κούτρας, Ε. Ραζή Διδασκόμενο θέμα	Διδάσκων
09:00	Προ-εγχειρητική συστηματική θεραπεία	Σ. Καραγεωργοπούλου
09:30	Συμπληρωματική χημειοθεραπεία	Μ. Νικολαΐδη
10:00	Συμπληρωματική ορμονοθεραπεία	Γ. Κλούβας
10:30	Διάλειμμα	
	3^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Μεταστατική Νόσος Προεδρείο: Α. Κούτρας, Ε. Ραζή Διδασκόμενο θέμα	Διδάσκων
11:00	Βασικές αρχές χημειοθεραπείας και ορμονοθεραπείας στη μεταστατική νόσο	Χ. Χριστοδούλου
11:45	Στοχεύουσες θεραπείες στην ορμονοευαίσθητη νόσο	Α. Κούτρας
12:30	Αντιμετώπιση HER2- θετικής νόσου	Ε. Ραζή
13:15	Τριπλά αρνητικός καρκίνος μαστού	Γ. Οικονομόπουλος
14:00	Γεύμα	

4^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Υποστήριξη ασθενών με καρκίνο μαστού		
Προεδρείο: Ε. Γκόγκα, Α. Αρδαβάνης		
Διδασκόμενο θέμα		Διδάσκων
15:30	Αντιμετώπιση οστικής νόσου	Β. Μπαρμπούνης
16:00	Ποιότητα ζωής γυναικών με μεταστατικό καρκίνο του μαστού	Ε. Γαλάνη
16:30	Παρακολούθηση ασθενών με πρώιμο καρκίνο του μαστού	Δ. Τρυφωνόπουλος
17:00	Διάλειμμα	
Προεδρείο: Ι. Μούντζιος, Α. Κούτρας		
17:30	Απώτερη τοξικότητα της επικουρικής θεραπείας	Δ. Ντουφεξής
18:00	Διατήρηση της γονιμότητας σε νέες γυναίκες με καρκίνο του μαστού	Ε. Μαντούδης
18:30	Ο καρκίνος του μαστού από την πλευρά του ασθενούς: Η συνεισφορά των patient advocacy groups σε ελληνικό και διεθνές επίπεδο	Κ. Αποστολίδη

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 Νοεμβρίου

2016

5^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Ομιλίες Σπουδαστών ΕΑΚΟ		
Προεδρείο: Η. Αθανασιάδης, Ι. Μούντζιος		
10:00	Γονιδιακές Υπογραφές στον καρκίνο του μαστού	Ι. Γαζούλη
10:30	Συζήτηση	
10:45	Παρουσίαση περιστατικού με BRCA θετικό καρκίνο μαστού	Δ. Σταμάτη
11:15	Συζήτηση	
11:30	Διάλειμμα	
12:00	Θεραπευτική αντιμετώπιση DCIS και LCIS	Π. Μπαξεβάνος
12:30	Συζήτηση	
12:45	Ηθικά διλήμματα σε ασθενείς με καρκίνο του μαστού	Ε. Τριποδάκη
13:15	Συζήτηση	
13:30	Λήξη Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου	

Διδάσκοντες [Faculty]

Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Τίτλος/Νοσοκομείο/Πανεπιστήμιο
Αποστολίδη Κάθυ	Μέλος Συλλόγων	Πρόεδρος Δ.Ε. Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου – ΕΛΛ.Ο.Κ., Αντιπρόεδρος της European Cancer Patient Coalition – Ε.С.P.C.
Αθανασιάδης Ηλίας	Παθολόγος Ογκολόγος	Διευθυντής, Ογκολογική Κλινική, ΜΗΤΕΡΑ, Επίκουρος Καθηγητής Ογκολογίας, Northwestern University, USA

Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Τίτλος/Νοσοκομείο/Πανεπιστήμιο
Αρδαβάνης Αλέξανδρος	Παθολόγος Ογκολόγος	Διευθυντής - Επιστημονικός Υπεύθυνος, Α' Παθολογική Ογκολογική Κλινική, Γ.Α.Ο.Ν.Α. «Ο Άγιος Σάββας»
Αρκαδόπουλος Νικόλαος	Χειρουργός	Αν. Καθηγητής Χειρουργικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Γαλάνη Ελένη	Παθολόγος Ογκολόγος	MD, PhD, Αν. Διευθύντρια, Β' Ογκολογική Κλινική, Θεραπευτήριο «Metropolitan»
Γαζούλη Ιωάννα	Παθολόγος Ογκολόγος	Ειδικεύομενη
Γκόγκα Ελένη	Παθολόγος Ογκολόγος	MD, PhD, Καθηγήτρια Παθολογίας Ογκολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Α' Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν.Α. «Λαϊκό»
Καραγεωργοπούλου Σοφία	Παθολόγος Ογκολόγος	Τμήμα Παθολογικής Ογκολογίας, «Ιασώ»
Καρδαμάκης Δημήτριος	Ακτινοθεραπευτής	Καθηγητής, Κοσμήτορας Σ.Ε.Υ. Διευθυντής, Μονάδα Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας και Στερεοτακτικής Ακτινοθεραπείας, Ιατρικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Πατρών
Κλούβας Γεώργιος	Παθολόγος Ογκολόγος	Παθολόγος Ογκολόγος, Αναπληρωτής Διευθυντής, Β' Ογκολογική Κλινική Θεραπευτήριο «METROPOLITAN»
Κουρέα Ελένη	Παθολογοανατόμος	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Πατρών
Κούτρας Άγγελος	Παθολόγος Ογκολόγος	Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας Ογκολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστήμιο Πατρών
Μαυρουδής Δημήτριος	Παθολόγος Ογκολόγος	Καθηγητής Παθολογικής Ογκολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Μούντζιος Ιωάννης	Παθολόγος Ογκολόγος	MD, MSc, PhD, Γ.Ν. Αεροπορίας «251»
Μπάδρα Φιλίω	Ακτινοδιαγνώστρια	Υπεύθυνη Απεικονιστικού Τμήματος Μαστού, Δ.Θ.Κ.Α. «Υγεία»
Μπαξεβάνος Παναγιώτης	Παθολόγος Ογκολόγος	Ειδικεύομενος
Μπαρμπούνης Βασίλειος	Παθολόγος Ογκολόγος	Διευθυντής, Γ' Ογκολογική Κλινική, Θεραπευτήριο «Metropolitan»
Νικολαΐδη Αδαμαντία	Παθολόγος Ογκολόγος	Β' Ογκολογική Κλινική, ΜΗΤΕΡΑ
Ντουφεξής Δημήτριος	Παθολόγος Ογκολόγος	Επιμελητής Α, Ογκολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας «Κουτλιμπάνειο & Τριανταφύλλειο»
Οικονομόπουλος Γεώργιος	Παθολόγος Ογκολόγος	MSc, Επιμελητής, Β' Ογκολογική Κλινική, Θεραπευτήριο «Metropolitan»
Παπαδοπούλου Ειρήνη	Μοριακός Βιολόγος	Εταιρεία Genekor
Ραζή Ευαγγελία	Παθολόγος Ογκολόγος	Διευθύντρια, Γ' Παθολογική - Ογκολογική Κλινική, Δ.Θ.Κ.Α. «Υγεία»
Ρες Ελένη	Παθολόγος Ογκολόγος	Επιμελήτρια Α', Γ' Ογκολογική Κλινική Γ.Ο.Ν.Κ. «Οι Άγιοι Ανάργυροι»
Σαλούστρος Εμμανουήλ	Παθολόγος Ογκολόγος	Επιμελητής Β', Μονάδα Ογκολογίας, Γ.Ν.Η. «Βενιζέλειο»
Σταμάτη Δήμητρα	Παθολόγος Ογκολόγος	Ειδικεύομενη
Τριποδάκη Ελλη Σοφία	Παθολόγος Ογκολόγος	Ειδικεύομενη
Τρυφωνόπουλος Δημήτριος	Παθολόγος Ογκολόγος	Επιμελητής Α', Β' Παθολογική Ογκολογική Κλινική, Γ.Α.Ο.Ν.Α. «Ο Άγιος Σάββας»
Χριστοδούλου Χρήστος	Παθολόγος Ογκολόγος	Διευθυντής, Β' Ογκολογική Κλινική, Θεραπευτήριο «Metropolitan»

Με την υποστήριξη των:

Γενικές Πληροφορίες

Ημερομηνία & Τόπος διεξαγωγής

11-13 Νοεμβρίου 2016

Radisson Blu Park Hotel

Λεωφ. Αλεξάνδρας 10, 106 82, Αθήνα

Τηλ. 210 88 94 500

Γραμματεία Σεμιναρίου

E.T.S. Events & Travel Solutions A.E.

Ελ. Βενιζέλου 154, 17122 Ν. Σμύρνη

Τηλ.: 210-98 80 032, Φαξ: 210-98 81 303

E-mail: ets@otenet.gr, ets@events.gr

Website: www.events.gr